

دانشگاه مک گیل
مونترآل - کانادا

مرکز بین المللی گفتگوی تمدن‌ها

دانشگاه تهران
تهران - ایران

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دکتر مهدی محقق

موجود در

مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران

دانشگاه مک‌گیل

به اهتمام

دکتر بنیاق ه. سجانی

تیران ۱۳۸۳

سلسله دانش ایرانی

۵۹

مجموعه متون و مقالات تحقیقی و ترجمه

زیر نظر

دکتر مهدی محقق

انتشارات

مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک گیل

(با همکاری مرکز بین المللی گفتگوی تمدن‌ها)

خیابان انقلاب، شماره ۱۰۷۶ تلفن ۶۷۲۱۳-۶۷۲۱۳۳۲

دورنگار ۸۰۰۲۳۶۹، صندوق پستی ۱۳۳-۱۳۵-۱۳، تهران

تعداد ۳۰۰۰ نسخه از چاپ اول

کتاب فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دکتر مهدی محقق

موجود در مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک گیل

به اهتمام دکتر توفیق ه. سبحانی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

چاپ و ترجمه و اقتباس از این کتاب منوط به اجازه

مؤسسه مطالعات اسلامی است.

شابک ۹۶۴-۵۵۵۲-۳۱-۱

بها: ۲۵۰۰ تومان

تهران ۱۳۸۳

مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک گیل. کتابخانه.

فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه دکتر مهدی محقق موجود در مؤسسه مطالعات

اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک گیل / به اهتمام دکتر توفیق ه. سبحانی. -

تهران: مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک گیل، ۱۳۸۳.

۱۵۲ ص. - (سلسله دانش ایرانی؛ ۵۹)

ISBN : 964-5552-31-1

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

ص.ع. لاتینی شده

۱. مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک گیل. کتابخانه -- فهرست‌ها.

۲. نسخه‌های خطی -- ایران -- فهرست‌ها. ۳. نسخه‌های خطی فارسی -- ایران -- فهرست‌ها.

۴. نسخه‌های خطی عربی -- ایران -- فهرست‌ها. الف. کتابخانه دکتر مهدی محقق.

ب. هاشم پرو سبحانی، توفیق، ۱۳۱۷ -، گرد آورنده. ج. مؤسسه مطالعات اسلامی

دانشگاه تهران - دانشگاه مک گیل. د. عنوان

۰۱۵/۵۵

۹ف۶۶۰۱/۸

۸۳-۱۶۰۶۹

کتابخانه ملی ایران

پیشگفتار

راقم این سطور از اوان جوانی و عنفوان شباب به گردآوری منابع و مآخذ علمی در زمینه علوم و معارف اسلامی علاقه‌مند گردیده بود. سبب این علاقه‌مندی استاد بزرگوارم مرحوم شیخ محمد تقی ادیب نیشابوری - اعلی الله مقامه - بود که من به پاس محبت‌ها و فوایدی که از او برخوردار شدم در سال ۱۳۶۱ کتاب یادنامه ادیب نیشابوری را فراهم آوردم و به روان پاک او تقدیم داشتم. او در درس مطول اشاره به کتاب‌های ادبی و تاریخی می‌کرد چنانکه من در همان سال‌های ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷ که در مشهد بودم کتاب‌های معجم‌الادباء یا قوت حموی و مروج الذهب مسعودی و التفهیم بیرونی و المعجم فی معاییر اشعار المعجم شمس قیس رازی و شماری دیگر از کتاب‌های معرفی شده در درس را ابتیاع نمودم. این روش تا دورانی که در دانشکده معقول و منقول و ادبیات آمدم و به دبیری دبیرستان‌ها منصوب گشتم ادامه داشت و من از مشتری‌های پروپاقرص کتابفروشی شمس و طهوری در کتاب‌های فارسی و جعفری و اسدی در کتاب‌های عربی بودم. در طی این پنجاه و اندساله کتاب‌های خریداری از ایران و کتاب‌هایی که در سفرهای مختلف از خارج تهیه کردم با احتساب نسخه‌های خطی و عکسی و میکرو فیلم هم اکنون بالغ بر پانزده هزار مجلد می‌شود که در برخی از موضوعات نظیر کلام و عقائد اسلامی و نیز طب و داروشناسی دوره اسلامی کم‌نظیر و یا بی‌نظیر است.

در میان کتاب‌های خریداری گاه‌گاه به نسخه‌های خطی برمی‌خوردم که آنها را نیز بر کتب چاپی می‌افزودم هرچند که از ته دل علاقه‌چندانی به گردآوری مخطوطات نداشتم ولی خواه ناخواه شماری از نسخه‌های خطی بر مجموعه کتابخانه‌ام افزوده گشت که همه آنها در کتابخانه مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه تهران - دانشگاه مک‌گیل که خود آن را در سال ۱۳۴۷ تأسیس کردم و پایگاه فعالیت‌های تحقیقی و تدریسی خود قرار دادم نگهداری می‌شود.

دوست دانشمند دکتر توفیق سبحانی که علاوه به کارهای تحقیقی و علمی خود در زمینه

عرفان و تصوف اسلامی به ویژه درباره مولانا و شمس تبریز، به شناسایی و فهرست‌برداری از مجموعه‌های خطی اهتمام دارند و تاکنون چند فهرست از جمله: فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه مغنیا، فهرست نسخ خطی فارسی کتابخانه بروسه، فهرست نسخ خطی فارسی کتابخانه دانشگاه استانبول و فهرست نسخ خطی فارسی کتابخانه فورت ویلیام کالج کلکته با همت ایشان چاپ و منتشر گشته است، با لطفی که به حقیر دارند آمادگی خود را برای شناسایی و فهرست‌نویسی مجموعه خطی ما اظهار داشتند و این برای من بسیار مهم است که پس از این می‌توان کتاب‌های مطلوب را به آسانی یافت و در پژوهش‌های علمی از آنها مدد گرفت. خداوند عمر پربار استاد سبحانی را طولانی گرداند تا به وسیله ایشان مانند همیشه خیر و برکت به اهل علم سرازیر گردد. بعون الله تعالی و کرمه

مهدی محقق

مدیر مؤسسه مطالعات اسلامی

رئیس هیأت مدیره انجمن آثار و مفاخر فرهنگی